

12-3-70

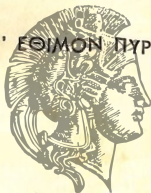
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΔΡΙΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1-10/2/1970

1. ΓΕΝΙΚΑ.

Η ιεραρχία εἰς τὴν ἐσάην ἀναφέρεται ἡ ἔρυνα
προσεφέρουσα περισσότερον διὰ τὴν μαθητέραν τῆς
ἐλαίας καὶ τῆς ἁμύνης διὰ τοῦτο συνήθως φόνον εἰσι-
γὰς ὑπὲρ δεξιότητος συνελέγκον.

Στὰ περὶ τούτων χρόνια τὸ μεγαλύτερον μέρος
τῶν μαθητῶν ἀνήκον εἰς τὴν φραγὴν Μονὴν (βυνιάς
καὶ ἐλάχιστον μέρος εἰς τοὺς κατοίκους, οἱ
ὧσὶς ὡς ἐκ τούτου ἀπηχοῦντο εἰς τὰ κτήμα-
τα τοῦ μοναστηρίου.

Τὸ μοναστήρι ἐνθαυτὸ ἐκθύριζε τὰ ἀκαλῶστα
κτήματα τὰ ὧσὶς ἦσαν κατὰ τὴν διὰ τὴν μαθη-
τέραν δημητριακὴν εἰς μέγαν ἀφροσύνην
(μυρτιά) τὰ ὧσὶς εἶδοντο ὑπὸ μαθητῶν
εἰς τοὺς κατοίκους οἱ ὧσὶς ἐλάμβανον τὸ ἥμισυ
τῶν εισδημάτων καὶ ἀναπόκοτον μετοχάροι.

Ὅτι οἱ κάτοικοι δὲν εἶχαν ἀιμονομικὴν ἔ-
ργειν τὸ μοναστήρι εἶδεν εἰς τοὺς μετοχάρους
ἐν τῷ φραγῇ (φραγῇ) τὸ ὧσὶς ἐξέτρεπον οἱ
μετοχάροι καὶ τὸ ἐκπερινοῦσιν διὰ τὸ ὄρυγμα,
καὶ ἀνελάμβανον τὴν ἀποκρίσιν τὰ φραγῆται
ἐν αὐτοῖς τὰ φραγῆται, τὸν αἰόρον, κ.τ.λ.

Κατὰ τὴν εὐθυμίδην ἀφαίρετο ὁ αἰόρος καὶ
τὰ ἐξοδα τοῦ τῆς φραγῆς τὸ ὧσὶς δὲ ἐκπε-
ρίετο εἰς δύο ἴσα μέρη.

Ὅτι οἱ μετοχάροι τὸ μοναστήρι εἶχε
καὶ μονίμως ἐργάται ἐν εἰς δόξαν οἱ ὧσὶς
ἐκπερινοῦντο εὐρίκει μετὰ τὴν βοσκὴν τῶν βοσκῶν
(μυρτιά) οἱ ὧσὶς ἐκπερινοῦντο « φαμέροι » μετὰ

αντάλλαγμα τὴν παροχὴν ἐγγείας, τροφῆς, βαδευ-
μασίας καὶ κοινῆς ἐργασίας μετέδωκας. —

Ἐπειδὴ τὸ ἐργατικὸν συνολικὸν τῆς περιου-
ῆτος μικρὸν καὶ ἐν ὅροις διὰ τὰ ἀνάγκαις
καταργεῖται τῆς γῆς διὰ αὐτὸ ἐποχικῶς ἰδί-
ως εἰς τὸν θέρειον καὶ ἐξαιρέτως ἐπὶ
σημαιοῦντο καὶ ἐργάται ἀπὸ βιτανικῆς περιου-
σίαι δωρεὰν ἐπαγόμενοι πάντες εἰς εἶδος.
τὸ $\frac{1}{10}$ περιουσίας διὰ τὴν εἶδος καὶ 2-3 ἡμέρας
ὡς τὸ ἡμερησίως διὰ τὸν θέρειον.

Αἱ ἀφροσύμαι περιουσίαι ἦσαν χωρίζονται ἀπὸ
καὶ μετεστροφῆς, ὅταν ὁμοῦς ἐνηλλάσσοντο ἐπο-
χικῶς. Αἱ προσοριζόμεναι ἐργασίαι διὰ τὴν καταργε-
ψαν ἐνημερίων περιουσίαι μετὰ τὸν θέρειον
ἐκείνου εἰς τὰς μετεστροφῆς ἐξαιρέτως ἐπὶ
καὶ καὶ τὰ καὶ τὰ ἐξαιρέτως ἐπὶ τὸ μεσομαρτί.
Ταῦτ' αὖτε ἐργάται καὶ εἰς τὰ ἀποβόδια μετὰ
τὸν τρυγικόν.

Ἡ περιουσία ἡ δωρεὰ ἦτο εἰς χεῖρας τῶν
γεωργῶν ἐποχικῶς εἰς τὰ τέσσαρα ἐδιαμερίσθησαν
ἐκείνου μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς. Τὸ πρῶ-
τον ὁμοῦς ὅφρι εἰς ἀποβόδια ἐργάται πάντες
καὶ ἐξαιρέτως μετεστροφῆς μετὰ τὸ δωρεὰν
ἐνομήσθη «ἀρετικὸν μοιράει».

Τὸ ἐξαιρέτως αὐτὸ ἦτο ἀφροσύμης καὶ μετεσ-
τροφῆς μετὰ τὸ 1920.

Β'. ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ.

Οἱ προσοριζόμενοι διὰ δωρεὰν ἐνημερί-
ων ὅφρι ἐχωρίζοντο ἀπὸ τῶν κατοίκων ἀπο-
βολὰ μετὰ τὴν εὐδορία τοῦ ἐκείνου συντάξις

ταύς διόσεις ὑνόμενον «βασιδεύουσιν» καὶ αὐτοὺς
διδόντας, ὡς καὶ τοὺς διόσεις ὑνόμενον
«χαίρειν», ὡς ἐν τούτῳ δὲ ἐγένετο καὶ διαγο-
ρευὴν κατηγόρημα εἰς τὴν αὐτὴν εἰδος ἄφρονος.

Στὰ βασιδεύοντα γινώσκοντες πρῶτα κα-
τοικησάμενα - κατέστησαν μὲν τὸς πρῶτους φθινού-
σιντι βροχίτι, ἡμετέραν τὸ δὲ πρῶτον ἄλλοι - τὸ
διδόναι - καὶ τῶν τὸ ἀδύνατον γὰρ νὰ κα-
ραχθῇ ὁ αὐτοὺς καὶ νὰ αὐτοὺς εἰς βίον.

Στὶς χαίρειν ἐγένετο ἡ αὐτὴν τὸ πρῶτον
καὶ μετὰ τὸ καράχμα μὲν ἔνα τὸν φεγγαριόμα.

Τὸ φεγγαριόμα ἦτο ἐργασία τὴν διόσιν αὐτο-
τε ἀνταρξίαν ὁ ἀντὶς τῆς ἀποφασίας ὁ διόσι-
ος ἐβόρειο ἡμετέραν ἀντὶς, αὐτὸς τὸ
αὐτὸ καὶ τὸν εἶχε - ἡ αὐτὴν τὴν ἀποφασίαν
τὸ διόσιν ὑνόμενον καραχθίαν ἡ βίον
αὐτοὺς.

Ὁ καραχθίαν ἡμετέραν τὸν φεγγαριόμα καὶ
μὲν τὴν αὐτὴν ἐκαστὸς τὸς φθινούσιν καὶ
ἀφρονος τὸ ἄλλοι, ἐκαστὸς τὸς βίον καὶ ἴσως
τὸ ἀδύνατον γινώσκοντες καὶ ἀντὶ κατηγόρημα ἐκαστὸς
μὲν φεγγαριόμα γὰρ εἶνα τὸς ἴσως τὸν ἐργασία.

Τὸ φεγγαριόμα αὐτὸς δὲν εἶχε ἀντὶς φθινούσιν
διδόναι καὶ ἀντὶ τὴν διόσιν τὸ κατηγόρημα ἐκαστὸς
εἰς αὐτὸ τὸ καράχμα τὸν ἀποφασίαν, ἡ φθινούσιν
δὲ καὶ ἀφρονος ἀποφασίαν καὶ τὸν διόσιν
καὶ, τὸ ἀδύνατον καὶ τὸς ἄλλοι.

Τὸ χημικὸν ἀποφασίαν ἦτο ἀφρονος διόσιν
τὴν δὲ φθινούσιν αὐτὸν ἀφρονος τὸν εἰς 1920
ἡ ἀφρονος τὸν ἀφρονος ἦτο κατηγόρημα καὶ φθινούσιν

κρατῶ τὰ νεφρῶ, καὶ μετὰ τὰ ἑσπερά φρονέω καὶ
ὁσους κοιτάζεις ἢ ὁσους συνιζήεις, τὰ χέρια καὶ
κάπτες ὡς φόντα γιὰ τὸ ἄσφατονται ἡσυχά ἐφ-
μαίηται.

Τὰ θεωρημένα σάχα ωσρέκτονον διακρίνεται
καὶ τοῦ ἄλλου πλὴν ἐν ἡμέρᾳ διὰ τὸ μῆδον
ὅσο τοῦ ἡγίου καὶ ὁ διακρίσεις ἤρχετο ωσρὶ-
ωρὶ μετ' ἐν δροσίᾳ διὰ τὸ μὴν δροσῶν - τὰ ἔκονε
σεμῶτα καὶ τὰ τοσούτωσε ἔρδια ἐνὰ τῶσρα
ἢ ἔξ ἁναρῶμεν μετ' ἐν ἡμέρᾳ τὸ κερῶν ἢ τὸ κῆ-
ου τὸ διακρίνεται μετέφερε καὶ τὸτο διὰ τὸ ἐν-
νοῦνται ὁ κερῶνται.

[illegible]

Προς το τέλος του βιβλίου οι συγγραφείς ελά-
ττωσαν γράφοντες μὴν νόθον τὸν αἶμα.

Μετά το καθαρίσμα του κεφαλιού και την αποστολή
εία του θωρακίου ήρχισαν ο θωρακιστής χωρίς το ιμάδιον
έθελον ναμένο ως προς την ήφισαν ενάρετων.

Επομένως ήταν να είναι χέρυ χιά να άφραδα ενα-
υός, για να το ναί ο άφραδα έφραδα εις άφρα-
δα έφραδα εις ήφραδα 11^η - 16^η

Και εσύ ἀγαπᾷς τὸν φανερὸν ὅτι εἶναι εἰς τὴν ἀποκατάστασιν
τῶν πάντων ἀποκαταστήσεις εὐφρανόμενος, ὅτι ἡ ἐκκλησία
ἡ ἁγία εἰς τὴν ἀποκατάστασιν καὶ τὴν εὐφρανόμενον ὡς ἀποκατάστασιν
τῶν πάντων.

Κάθε άτομον ήθελον ένα άσπρη καίαν έρ-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... Κορυμβάριον.....
(παλαιότερον ὄνομα: .....), Ἐπαρχίας Κιλικίας,
Νομοῦ Χανίων.
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος. Στυλ. Σταματάκης... ἐπάγγελμα Γ. Διδασκασ.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Κορυμβάρι-Κιλικία.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον. 3 ἔτη 6 μῆνες

3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παράτιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον .....
Γεωργίου Γρηγορίου.....
ἡλικία... 84... γραμματικαὶ γνώσεις... 3 ἔτη δημοτικῶ
..... τόπος καταγωγῆς Γριμβιζανὸς
Κοιν. Κορυμβάριον

β) Χρυσόστομος Νικ. Πατριάρχης

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ βοσκήν ποιμνίων ; Ὁλοσ. δὲν ἔτα. εὐνοσέν. νό. γεωργικῶν. οἱ ὄφροι. ἔμεναν. βοσκόμενοι.
Ἐπὶ τῶν αὐτῶν χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα ; ..... χωρισταί.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτῆμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. Πατριάρχ.
ἐπὶ μερικοῦσιν ἡμέρας. εὐνοσέν. εὐνοσέν. Κων. Μον.
- 3) Ὁ πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του ; .....
Ναί.....

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τήν γεωργίαν ἢ μόνον εις τήν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφοτέρας, δηλ. τήν γεωργίαν καί τήν κτηνοτροφίαν ; .....

2) Οί τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ασχολοῦνται ἐν παρέργῳ καί εις τήν γεωργίαν ; ... Βεβαίως .....

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καί ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὁλόκληρον τήν οἰκογένειάν των ; .....

Ἐσθλαῖοι ἢ οἰκογένειαι εἰς μετὰ χρόν.

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημα-κατόροι κλπ.) .....

Μεταχόροι.

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ; ... Εἰς εἶδος

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καί ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καί γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; .....

Ἐποχικῶς κυρίως διὰ ἐσθλαίαν καὶ ἐσθλαίαντες εἰς εἶδος

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καί δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; ... Μόνον ἐκ μοναστηρι.

καὶ ὠνομάζοντο φατέραι.

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; .....

Ὁχι.

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται .....

Ὁχι.

- δ'. 1) Πώς έλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καυσίν: α) τῆς καλαμῖας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ....

Μόνον με ζωϊκὴν κόπρον καὶ εἰς ἄλλα τοιαῦτα (καπνιστρεῖ) καὶ εἰνέκε τοῦ γῆρας τοῦ ἔργου

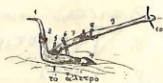
- 2) Πότε εἶναι τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... Ἀπὸ τοῦ 1920

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; Ἀπὸ τοῦ 1925 καὶ εἰς ἄλλαν μονόφτερο ἄροτρον. Ἀπὸ τοῦ 1950 γεωργ. μηχαναί.

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ;

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. Χεράκι. 4. Γυλὶ. 7. Σταβάρι. 10. Γάντζος
2. Ὀχερὴ. 5. Παράλια. 8.
3. Προδάρι. 6. Σωάδην. 9.

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ... εἰς 1950
3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... εἰς 1968

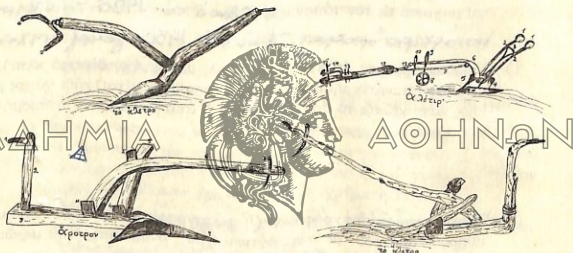
4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....

5) Μηχανή ἄλωνισμοῦ ..... **ἔτος 1951** .....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκευάζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον .....

**Καὶ ποῖον ἔστιν αὐτοῦ ἔκδοσις - ποῖα
χωρὶς καὶ ποῖα μετὰ ἐκδόσεις** .....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. Ὀχερῆ	6. σταβάρι	11. ....
2.	7.	12. ....
3. Παδάρι	Παράσια	13. ....
4. Σφήνες	Γυνί	14. ....
5. Σωαδῆ	10.	15. ....

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν ἀνωτέρω ἀρίθμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τήν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. – Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τήν χρήσιν ἐκάστου.

Ναί.....
.....
.....

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου,.....

6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου ; καὶ ξύλου

Ἄλλο ξύλο.....
.....

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τήν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

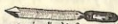
Σκεπάρνι, τρυβάνι, ξυλοφάι, ἀρνάρι

πριόνι

ἀρίδα

ρινι ἢ ξυλοφάι (ἀρνάρι)

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) ; βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... δύο βόες ἢ δύο ἵπποι

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; ἄλλα δύο ὅπως ἐν

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; Ναί

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λούρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

λούρα, λουριά, ζεύλα, ζεύλες

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

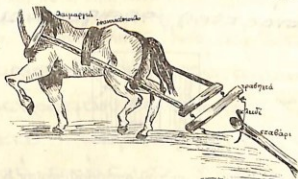
11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λούρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν).

ὡς λούρα ἢ ξύλινον ἢ σιδηρὸν ὡραε-
ἐκτετο ἐν αὐτῷ τὸ ἄροτρον

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ;

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; ὡς καὶ λούρα καὶ ζεύλα καὶ τρυβητά

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, τήν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποῖα συνήθεια εἰς τὸν τρόπον σας

παντα· ὁ ἰδιοκτήτης καὶ ὁ βοσκὴν
ὁ μετοχάρης

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) .....

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἅκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).

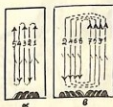
Με τὸ ζευγστραίνον· τὸν εἶναι
βοδίο· εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων
ἀροτροῦ ἀπὸ τῆς μορφοῦ.

- 4) Σχεδιάσατε πώς γίνεται παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερα) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακὰς (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

... τὸν ἐπὶ ὄργωμα γίνεται με εὐθείαν...
... κυρίως ἐπὶ ἰδια αὐλακιά; τὸν γίνεται...

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

... με κινήσεις περιφερειακῶς...

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ γίνεται (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὲς ἢ σπορίδες, ντάμες, σιασιές, μεσθράδες κ.λ.π.);

... ὁ ἀγρὸς χωρίζεται εἰς λωρίδας πλάτους 6-7 μέτρων...

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); με αὐλακίαν;

... με αὐλακίαν...

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιεῖται ἄροτρον;

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερα). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων. ....

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά· π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ....

τὸ πρῶτον ὀργώμα
τὸ φανερόχαια - τὸ ἐκμημα - γὰρ νὰ
μοχαστροῦν τὰ χόρτα. τὸ Νοεμβρίο
ἐγίνετο δεύτερον ὀργώμα τὸ σκαρφή
γὰρ νὰ σπάρῃ τὸ χωράφι. ....

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Ὅμοιος εἶναι ὁ μὲν εἰς τὴν εὐκαρπείαν κατὰ τὸ Ἀπορίθιον

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ σπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

τρεῖς ἔτη

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; Δύο τὸ φθινόπωρον

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; .....

Μὲ σφαιροσάκκον, μὲ καβὰ ἢ μὲ
ἐνν. καδί

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλει-
ψει δὲ σιδηρὰν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον
τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; .....

Ἡ ἐπιγραφὴ σιδηρῶν ράβδων
εἰς τὴν ὄμραν τοῦ βουκέντρου.....

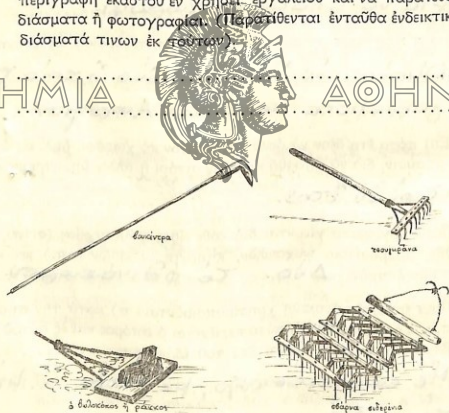
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνι-
σμα, διβόλισμα); .....

Γίνεται καὶ ἰσοπέδωσις καὶ διβόλισμα.....

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ πού δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα,
τσάπιδ κ. ἄ.); Νὰ γίνη εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων
περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχε-
διάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχε-
διάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
που π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπιδ κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) .....

... Κασμάς καὶ εὐσπίδα .....

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὀργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

Προβοσκάρια ἢ βοσκοῦροι ἢ δικαῖοι
ἐκμαθε καὶ γέροντες ἢ σπαστες καὶ κίτροι

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σποράν ὁσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους. ... εἰς τὴν κορυφὴν ἐκαστοῦ χωράφου

ἔβαλε καὶ ἔσπειρε καὶ ἐκαστὸν χωράφιον
ἐκαστὸν χωράφιον ἐκαστὸν χωράφιον

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. ... ἐκαστὸν χωράφιον

ἐκαστὸν χωράφιον ἐκαστὸν χωράφιον
ἐκαστὸν χωράφιον ἐκαστὸν χωράφιον

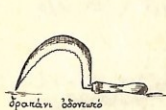
- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμηλῶν ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως. ... ἐκαστὸν χωράφιον

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερίσμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) Μὲ μικρὰ
δρεπάνια

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). Μὲ δρεπάνια

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἤτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).

Με μικρὰ ὀμαλὴ δρεπάνια εἰς ὁδο-
κατασκευὴν.

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

Ἡ χειρολαβὴ ἦτο κατασκευασμένη ἐκ
ξύλου 15 πρ. ἐκαστὸν κομμάτιον ἐνομοθεσία τοῦ
συντάκτου ἐν ὑπόθεσιν

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἀ.) .. Οἱ ντερμιρτζε .....

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) .. Μετὰ χεῖρα ξεριζήνουν συνήθως ἢ ρόβη καὶ ε. βίβα .....

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σικάλις κλπ. .... Κατὰ τὰ δυνατόν βαθύτερα
γιατὶ διότρχειν ἐπιχειροῦν .....

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί μετὰ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται) .....

Ακαδημία ΔΟΗΝΩΝ

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰς ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; .. Οἱ θεριστὰς οἱ ἴδιοι ἀνέ-
θετουν τὰ λίθια ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἔχοντες
ἑνὴ μὲν ἡμέρα νὰ τραβήξουν καὶ ἔξωσαντο εἰς
χειρόβολα .....

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλὰι τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

Τὰ λίθια βασθεύονται χωρὶς
μαζὶ μετὰ τὰς κεφαλὰς τῶν σταχυῶν πρὸς
τὴν ἴδιαν κατεύθυνσιν .....

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. ....

..... Αγκασίαι .....

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποῖοι θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἡ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλον τόπον καὶ ποῖον ; .....

..... Ἄνδρες καὶ γυναῖκες .....

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποῖα ἔτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἔτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνεῦ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν) .....

..... Οἱ θερισταὶ ἐσθίοντο με εἶδος
2. ὁμάδα μαρῶ καὶ εὐνό (με φα-
γητὸν φαγητοῦ) .....

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἐναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσην (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; .....

..... Οἱ θερισταὶ ἔφερον εὐὰ καὶ μετὰ
ἀγῆ. ὅσορα τετμημένα ἢ ὅσορα φε-
τετετα καὶ εἰς τὰ χεῖρα μᾶλλον εὐὰ
βάνεια πρὸς ἀσφάλειαν ἐν τῇ ἡμέ-
ρᾳ θερισμῶν .....

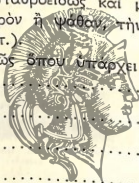
- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; .....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. ....

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου υπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον. ....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

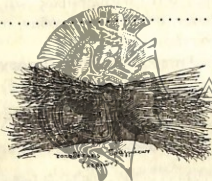
δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἔσπερας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...
 ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ἀκριβῶς 1-2 ἡμέρας καὶ
 γιὰ νὰ τὴν θραύσῃ τὰ σταχύν. ....

- 2) Πώς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πώς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Ὁ χειροβομβαστής ἔσπειρε ἰδίᾳ
 τοὺς ἀγκαλιὰς γιὰ τὸ δεμάτιασμα
 καὶ ἔσπειρε τὰ χειρόβομα ἢ ἀγκαλιὰς
 ταῦτα ἀπὸ δρόμου.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐποποθετοῦντο ; .....

Συνήθως ἐμασγίνοντο ἀνὰ τέσσαρα
 ἢ ἑξ. χειρόβομα τὰ ἑκαστὰ ἐσπεί-
 νοντο ὅρθια γιὰ νὰ ἐμασγίνονται ὅ-
 μαιβομηταί.....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς. *Σὺν αὐτῇ*
ἔβηντο δύο φορές τὸν χρόνον θερινόν
καὶ χειμερινόν. Οἱ χειμῶνικὲς ἐβένοντο
ἐν ὁκτώβριον καὶ οἱ θερινὲς Ἀπριλίῳ.

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
 μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
 ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
 ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
 φωτογραφίαν.....

Μὲ τῶνα.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
 χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἰεαν
 ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
 κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
 σαν κ.ἄ.). *Προτὺ μεσεως το γαυβί, με ερβανι.*

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
 ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
 κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) ? Ξηραίνετο ? καὶ τὸ σπέρμα
καὶ ὡρῶνεν ὡρεὶ ἐγένετο τὸ θεμιόνισμα
ἐκ τῶν χερσὶ καὶ ἐδόκει ἐκ τῆς γαστρὸς.

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

Μετεφέροντο εἰς τὸ ἐλῶνιον καὶ ἐκ-
ποθεύετο ἐν χωρίστῳ ἀφ' ὧν τὸ μὲ-
θε. εἶδε.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος οὗ τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις; εἰς σωρόν; ὡς ἔστιν καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως; ὁ χώρος

εἶναι ἐκποθεύετο τὸ θεμιόνισμα ἐπὶ τῇ
θεμωνιάστρᾳ. Τὸ ἀσάχια ἐκποθεύετο
ὡς ἔστιν ἐκ τῆς γαστρὸς καὶ ἐκ τῶν χερσὶ.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ άλώνι; ....

- 4) Ποῦ κατασκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ άλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; ὡς ἔστιν ἐκ τῆς γαστρὸς καὶ ἐκ τῶν χερσὶ.

Μετὰ τὸν ἀλῶνα.

- 5) Τὸ ἄλωνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρη-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *Πανεστὴ*

*ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν « Μικρο-
μικρὸν τὸ ἔθνον σου καὶ νῦν? μοναχικὸν εἶναι »*

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἄλωνισμα καὶ πότε λήγει ; .....

15 ἰουλιου μήτρι κείνου ἡμετέρας :

- 7) Εἶδη ἁλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) *ἔκτ. δάπεδον τοῦ*

δαπανιοῦ ἔκτ. τοῦ τοιχώματος ἔκτ. γύρω γύρω εἶχε

ὁρθοὶ μέγαρα ἔκτ. τοῖς ἀπὸ τοῦ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἄλωνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξeos τοῦ
ἁλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνο)· καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν,
καὶ ἀχύρων). *Ἀρχικαὶ ἐναρξεις εἶναι καὶ μετὰ*

ἐκείνη ἐναρξεις μὲ κίχλια ἡμετέρας (μοτίλθοι)

καὶ βαρεῖα (μάκρας βάραι). ἔκτ. ἐκείνη ἐκείνη

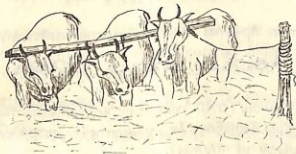
ἐναρξεις μὲ ἐκείνη βαρεῖα

- 9) Ἡ ὥς ἂν προετοιμασία τοῦ ἁλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξεις τοῦ ἁλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; .....

ὁ θ.χ.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἄλωνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἁλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς ταῦτα καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώ-
νισθι ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος σπηγερός,
στρουλουργας, δουκανή, βουκανή κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλώνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλώνο-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλώνισθι. Τὰ ἀλώνιζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλώνισμός κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρθαται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνια, δικριάνι, βωλόςυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρωμηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἡλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἄλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκία, ρεβίθια κ.ἄ.) ἥλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; **Ο βωλόςυρος κατασκευάζεται ἐκ ἐίδιμου ἑνὸς ξύλου ἡλικίας εἴς τε διαστάσεως 0,80 x 1,30. Ἡ πορτοκία εἴναι ἐκ ξύλου καὶ τῆς μορφῆς καὶ τοῦ ὅπου ἔρχονται ὁ φλοιὸς καὶ τὸ ὄσπριον. Ἡ κουκκία εἴναι ἐκ ξύλου καὶ τῆς μορφῆς καὶ τοῦ ὅπου ἔρχονται ὁ φλοιὸς καὶ τὸ ὄσπριον. Ἡ ρεβίθια εἴναι ἐκ ξύλου καὶ τῆς μορφῆς καὶ τοῦ ὅπου ἔρχονται ὁ φλοιὸς καὶ τὸ ὄσπριον.**

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἄλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην;

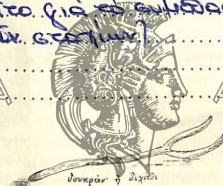
Ὁ Σπυριδὴς ἀρχίζει τὴν 10^{ην} ὥρην καὶ διακόπτεται τὴν 16^{ην}

- 12) Ποία ἄλλα ἄλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Ὁ Κασσαλὶ τὸ δικούλι ἐργαλεῖο μοοοιῦτο γιὰ τὸ ἀλώνισμα. Ἐνδεῖται εἰς τὴν ἐστῆναι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἄλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἄλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόππους στάχυν;

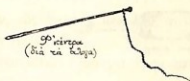
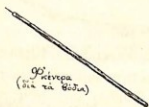
Ναί.

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπετε κατωτέρω εἰκόνα).

Ὁ βουκέντρι.

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἡλωνίζοντο καθ' ἡμέραν .....

Δούλα... τὰν ἡ ξέστη ἡτο μερὶν κα-
ρίων 15 δούλα .....

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα) .....

Μάλαμα .....

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνασταὶ καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὁποῖοι εἶχον βοδία ἢ ἄλλα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν .....

Οἱ ἴδιοι οἱ γεωργοί .....

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρ-
χον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ
τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν
κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Μόνον ὡριμμένα ὁσπρία .....

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο·
πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ; .....

Ὁ κόπανος κατασκευάζετο ἐκ ὑψατάνου
ἐκ στήμα μωσυμολιῶ ἰνίκας 40 ἐμάκ καὶ
διαμέτρου 10 ἐμάκ

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
 Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
 (π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.)... Στὸ δῶμα ἢ εἰς
κρατήρι. (μουριό, φαριό, ρεβθιο).....

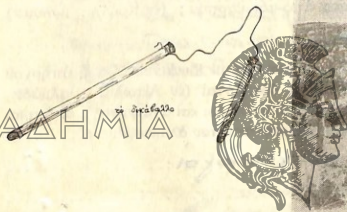

κόπανος στρογγυλός

ξύλο καμυλωτό διὰ τὸ κοπάνημα
 μικροῦ αὐροῦ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
 τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
 ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
 Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
 παραγωγῶν ; .....

ὁλόνον διὰ τοῦ αὐτοῦ μετὰ τῆς δημοκρατίας...

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
 Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
 στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
 Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) .....

Ἐπὶ τῶν ἐξ ἐξουσίας τῶν κοπάνισμα
ἐπὶ τῶν ἐξουσίας τῶν κοπάνισμα
ἐπὶ τῶν ἐξουσίας τῶν κοπάνισμα
ἐπὶ τῶν ἐξουσίας τῶν κοπάνισμα

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; .....

Ἐπὶ τῶν ἐξουσίας τῶν κοπάνισμα

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρήση ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνταγισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) .....

Ἀκاذμία τῶν ἐξουσίας τῶν κοπάνισμα
Ἀκاذμία τῶν ἐξουσίας τῶν κοπάνισμα
Ἀκاذμία τῶν ἐξουσίας τῶν κοπάνισμα
Ἀκاذμία τῶν ἐξουσίας τῶν κοπάνισμα

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχες, ἐτοίμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.....

Οἱ ἀλωνισμένοι στάχες
Οἱ ἀλωνισμένοι στάχες
Οἱ ἀλωνισμένοι στάχες
Οἱ ἀλωνισμένοι στάχες

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

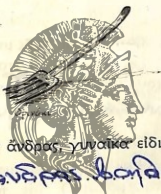
ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Ο ΓΑΡΘΟΣ ΕΧΕΙ ΕΓΓΗΛΟΓΩΜΕΝΕΣ,

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φυτάρι, θρινάκι; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....)

Μ'ε τὸ θρόνονι ἄρχικῳ, σὺ τέρας .....

4. ଅନ୍ତରାଳ.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Συνήθως ο συνταξιούχος βοηθάει τους γιους

furanos

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἷς τινες τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεταί δεύτερον ἄλυνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Ἡ δ' ἐναυομένησα χονδρὰ τεμάχια ἑτα-

ἵμνη· ἡμέτερον νόμισμα, οἱ θεοὶ τοῦ

...καταβόσκοντες καὶ ἀνατρέφοντες ὁ κορυθαίολος...

Με ἀντίκριμα με τὸ βιβλίον. Μόνον ἐξέ-
δωκεν ἡμεῖς τὸ βιβλίον.

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευσις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλ-
νισμα; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολόνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο .....

τὸ ξεβαβούλισμα ἐγένετο διὰ εἰς
 ξένων δι' ὅμας 3-4 κοδίων τὰ ὅσκι-
 α ἐξήρπην εἰς τὸ ἄλυνι καὶ κοδοιναρεῖσαν
 τοὺς κοδύλους .....

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

Ἡ βοηθὸς τοῦ λιχνιστοῦ ἀνεμίαννε
 τοὺς κοντύλους καὶ τοὺς μονοτέρους (συν-
 εμίστρωνε) εἰς λίαν γυλῖον τοῦ σπυλίου.

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

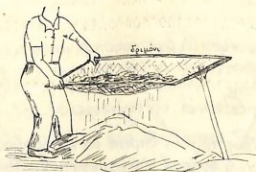
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

κοσκίνο πάλαι δερμάτινον

κοδὸς ἢ ἀνέμοτος

δριμόνι

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρη, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

χωρητικότητα του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσate δὲ καὶ ἰχνο-
 γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). *Τὸ αἶμα ἤρχε-
 το εἰς τὸ αἶμα ὁ καταστρέφει ὁ διασπασ. ἐξέ-
 κραττα τὸν φόρον. ὁ δὲ τρέφει ἀξίοντο μετὰ
 μακρὰ, δοχῆς μινδρικών. χωρητικότητος 2030
 εἰς τὸν.*

μισοκαίλι

κουέλι

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλωνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε πὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
 χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
 γραφίας αὐτῶν) .....

ΔΟΗΝΩΝ

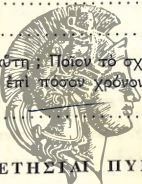
3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
 ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
 κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
 κάς συνθηκὰς) *ἢ καταστρέφει διασπασ. ἐξέ-
 κραττα τὸν φόρον. ὁ δὲ τρέφει ἀξίοντο μετὰ
 μακρὰ, δοχῆς μινδρικών. χωρητικότητος 2030
 εἰς τὸν.*

*Τὸ αἶμα ἤρχε-
 το εἰς τὸ αἶμα ὁ καταστρέφει ὁ διασπασ. ἐξέ-
 κραττα τὸν φόρον. ὁ δὲ τρέφει ἀξίοντο μετὰ
 μακρὰ, δοχῆς μινδρικών. χωρητικότητος 2030
 εἰς τὸν.*

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
 χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

6) Μήπως όπου γίνεται η διαλογή του σπόρου προ του θερισμού κατασκευάζεται τότε ή μετά τον θερισμόν πλέγμα (πλεκτή) εκ σταχύων, τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; . .

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ^{πρὸς ποῖον σκοπὸν}

• A • O • H • N • n • N

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

2) Το έσοδος της 23ης Ιανουαρίου
2) Το Πάροδο.

ΕΙΣ ΠΟΙΑΣ ΗΜΕΡΑΣ, ΠΟΙΑΝ ΩΡΑΝ ΚΑΙ ΕΙΣ ΠΟΙΟΝ ΜΕΡΟΣ; $\epsilon\lambda\iota\nu\ \rho\mu$
 ΠΕΡΙΕΧΕΙ ΩΡΑΝ $\epsilon\lambda\iota\nu\ 23^{\circ}$ ΕΝ ΕΝΩΤΗΤΩΝ
 ΚΑΙ ΧΑΡΙΘ. 2) ΣΤΟ ΠΡΟΟΨΗΟ Η ΚΑΤΑ
 ΕΝ ΕΝΩΤΗΤΩ ΔΕΑΝ ΕΓΓΕΓΟΤΟ ΤΟ «ΧΡΕΙΟΣ ΑΝΕΣΤΕ»

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

Ὁ φανός τοῦ ὁρανοῦ ἢ φανόρα.

β'. 1) Ποιοὶ ἀνάπτουν τὴν πυράν; παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος; ....

α) Συνήθως τὰ κορίτσια τοῦ χωριοῦ

β) Τὰ μικρὰ κορίτσια.

2) Ποῖος ἢ ποιοὶ συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν. Ἡ Τὰ κλέπτουν; Ἄν ναι, ἀπὸ ποῖον μέρος; ...

Τὰ ξύλα φιλὰ καὶ ὁρανοῦ καὶ ἔρχονται ἀπὸ τὰ μικρὰ κορίτσια.

καὶ ἔρχονται ἀπὸ τὰ μικρὰ κορίτσια.

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Σχηματίζονται ὁμάδες ὁμάδες μικρὰ

κορίτσια καὶ ὁμάδες ἔρχονται εἰς τὰ

ὁμάδες καὶ ἀναίχονται τὰ κορίτσια.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ἑορταί, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος. Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

Εἰς τὴν πυράν εἰς τὴν πυράν

καὶ ἔρχονται τὰ κορίτσια

καὶ ἀναίχονται τὰ κορίτσια.

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) ....

Εἰς τὴν σφύραν εἰς 23^{ην} Μαΐου
καίεται τὸ στεφάνον τῆς Πρωτομαγιάς

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα (περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

τὸ φάσμα ἐκείνου ὁμοίωμα
τοῦ Ἰούδα τὸ ὁποῖον ματαίωται
ἐκ τοῦ φάσματος ἐκείνου

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

Μετά τὴν μεταρρυθμὴν τοῦ ἔθιμου
Μετά τὸ Μεγά Σάββατον ὑπερβρε-
στικο ἑορταστικὸν εἰς τὸν τόπον
τοῦ χωρίου καὶ ἀσκήσαντες φιλοφρονη-
ται τὸ ἔθιμον τοῦτο δὲ ὑπερβρε-
στικόν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ